

Przedobornik

Ilustrowany dziennik narodowy i katolicki

Exemplarz
pojedynczy

10
grosz

Prenumerata
miesięczna

2,50

Redaktorzy: działu politycznego, depeza, wiadomości ogólnych i z Łodzi — dr Stanisław Bernatt; działu sportowego — Stefan Śliwiński; działu filmowego — Ludomir Wachowiak. Ogłoszenia i reklamy — Antoni Leśniewicz. Wszyscy w Poznaniu.

Zakład i miejsce odbicia, wydawca i miejsce wydania: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna. Poznań, św. Marcin 70.

Nr 57° Wydanie (bis 279) Ł

— WYDANIE POŚWIĄTECZNE —

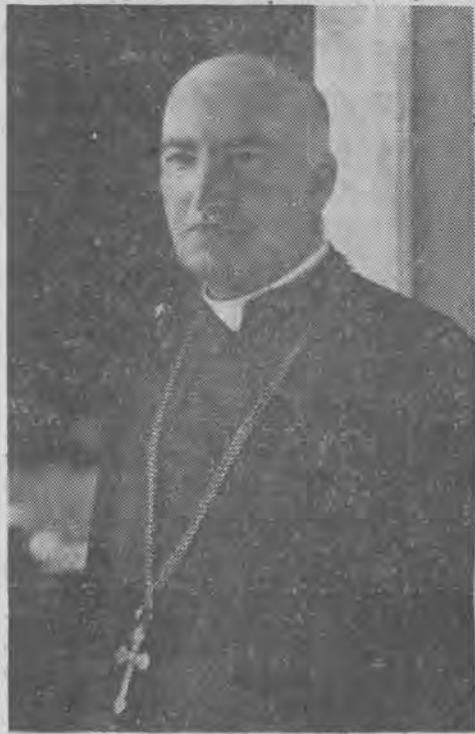
Wtorek, dnia 6 grudnia 1938

Zmarł arcybiskup Teodorowicz

Wybitny sługa Kościoła i wielki patriota polski

L w ó w. (PAT) W niedzielę o godz. 18,50 zmarł we Lwowie arcybiskup obrządku ormiańsko-katolickiego śp. ks. Józef Teodorowicz.

Ks. arcybiskup Józef Teofil Teodorowicz urodził się 25 lipca 1864 w Żywaczowie w pow. horodeńskim (woj. sta-

ŚP. KS. ARCYBISKUP
JÓZEF TEODOROWICZ

niślawowskie) jako syn Grzegorza Teodorowicza, dzierżawcy majątku Żywaczów, oraz Gertrudy z Ohanowiczów. Pochodził ze znakomitej rodziny ormiańskiej, ongiś kupieckiej, osiadłej w Kamieńcu Podolskim, w XVIII w. całkowicie spolonizowanej i przyjętej do stanu rycerskiego, po zmianie herbu ormiańskiego „Khacz Sird” na „Magnanimus”.

Gimnazjum ukończył w r. 1882 w Stanisławowie. Następnie zapisał się na wydz. prawa uniwersytetu w Czerniowcach na Bukowinie.

Już jednak po roku, idąc za głosem powołania, przenosi się na wydz. teologiczny uniw. lwowskiego. Studia te uzupełnia za granicą, a po powrocie do kraju otrzymuje w r. 1887 święcenia kapłańskie z rąk ówczesnego arcybiskupa obrz. orm. we Lwowie ks. Isakowicza. Wątpliwe zdrowie nie pozwoliło mu natychmiast odbyć prymicji. Nastąpiło to dopiero w miesiąc później w Stanisławowie. Rychło już jednak obejmuje wikariat przy katedrze ormiańskiej we Lwowie, a po 3 latach kapłaństwa, w r. 1890, mianowany zostaje administratorem parafii ormiańskiej w Brzeżanach, w rok potem zaś proboszczem. W ciągu sześciolatniego pobytu w Brzeżanach rozwija nader żywą działalność duszpasterską i daje się poznać jako znakomity kaznodzieja, zarazem gorący patriota. Gdy w r. 1897 powołany został na kanonika gremialnego do Lwowa, miasto Brzeżany nadało mu obywatelstwo honorowe. W kapitule lwowskiej piastuje urząd penitencjarza i głównego kaznodziei. Niebawem wybrany zostaje radnym miejskim i w tym charakterze bierze żywy udział w pracy społecznej. Wydaje tu również czasopismo „Ruch Katolicki” i dziennik „Przedświt”.

W r. 1901, po zgonie arcyb. Isakowicza, przedstawiony zostaje Stolicy Apostolskiej przez kapitułę na jego następcę. Papież Leon XIII prekonizuje

go 16 grudnia 1901, a w dn. 2 lutego 1902 otrzymuje sakrę biskupią z rąk biskupa krakowskiego kard. Puzyry.

Na stanowisku arcybiskupa rozwija szeroką działalność na polu religijnym, narodowym i społecznym. Jest członkiem Rady Szkolnej Krajowej i jako wrylista wchodzi do Sejmu galicyjskiego oraz austriackiej Izby Panów, gdzie niejednokrotnie zabiera głos w obronie praw narodu polskiego. Słynna była zwłaszcza jego mowa, wygłoszona w wiedeńskiej Izbie Panów z końcem 1917 r. na temat sprawiedliwości dziejowej. W czasie wojny, wspólnie z arcybiskupem lwowskim obrz. rzymskokatol. ks. Bilczewskim, bronił obywateli kraju przed gwałtami ze strony okupacyjnych władz rosyjskich. W Polsce odrodzonej piastował mandat poselski od 1919—22 w Sejmie Ustawodawczym. W r. 1922 zasiadał przez czas krótki w Senacie.

Doniosłą rolę odegrał w czasie walki o Śląsk. W r. 1920, kiedy ważyły się losy Śląska, udał się wraz z biskupem krakowskim ks. Sapięgą do Rzymu, aby tam przedstawić papieżowi Benedyktowi XV sprawę polską we właściwym świetle. W drodze zaś powrotnej wygłosił na temat praw Polski do Śląska cykl odczytów w Paryżu i w Brukseli. W r. 1922, po wycofaniu się z życia politycznego, oddał się pracy duszpasterskiej. Szczególną opieką otaczał parafie archikatedrę ormiańską we Lwowie, będącą jedynym pomnikiem sztuki ormiańskiej w Europie.

Dorobek naukowy i literacki ks. arcyb. Teodorowicza jest bardzo duży. W r. 1907 wydał pracę pt. „Katolicyzm i cywilizacja” oraz „O modernizmie”. W r. 1923 ukazał się zbiór jego kazań pt. „Na przelomie, przemówienia i kazania narodowe”. Monumentalnym dziełem jest jego 12-tomowa „Monogra-

fia Jezusa Chrystusa” oraz „Zjawiska mistyczne i ich tłumaczenia”, jak również w języku niemieckim „Konnersreuth im Lichte der Mystik und Psychologie”.

Zmarły Księżę Kościoła był obywatelem honorowym m. Lwowa i doktorem honoris causa Uniw. Jana Kazimierza. Odznaczony był wielką wstęgą orderu Polonia Restituta.

W maju 1937 odbyły się we Lwowie i w Stanisławowie podniosłe uroczystości z okazji 50-lecia kapłaństwa arcybiskupa Teodorowicza.

Od dłuższego czasu chorował na serce, a ostatnio w stanie jego zdrowia nastąpiła pozorna poprawa.

Zgon Jego okrył żałobą całą Polskę.

Chorągwie na pół masztu we Lwowie

L w ó w. (PAT) Natychmiast na wieść o zgonie śp. ks. arcybiskupa Teodorowicza udał się do kapituły ormiańskiej prezydent m. Lwowa dr St. Ostrowski z inspektorem Zarządzeniem Miejskiego mgrm K. Małką i złożył na ręce ks. infułata Kajetanowicza gorące wyrazy żywego współczucia z powodu zgonu honorowego obywatela miasta Lwowa i wielkiego patrioty, oświadczając, że pogrzeb odbędzie się na koszt miasta.

Prezydent miasta wydał zarządzenie, że na wszystkich budynkach miejskich wywieszane być mają flagi żałobne i zaapelował do całego społeczeństwa lwowskiego, by dało wyraz swym uczuciom dla honorowego obywatela miasta przez wywieszenie na swych domach chorągwi żałobnych.

Lwowska rozgłośnia Polskiego Radia po ogłoszeniu wiadomości o zgonie księcia Kościoła - patrioty, dostosowała swój program do żałobnego nastroju, jaki ogarnął Lwów i Małopolskę wschodnią.

Demonstracje antywłoskie w Tunisie

Tunis. (PAT) W niedzielę rano głównymi ulicami Tunisu przeciągały tłumy młodzieży, manifestujące przeciwko wystąpieniom antyfrancuskim w parlamencie włoskim.

Młodzież ciągnęła ulicami, śpiewając marsyliankę i wznosząc okrzyki: „Niech żyje Francja!”.

Na avenue Jules Ferry demonstranci zdemolowali wystawę księgarni włoskiej. Następnie tłum skierował się przed pałac rezydenta, gdzie jednak natopkał na kordon policji. Wówczas tłum skierował się pod konsulat wło-

ski. Policja nie dopuściła manifestantów, nieliczne jednak grupy przedostały się przed gmach konsulatu, gdzie odśpiewały marsyliankę i wznosiły okrzyki na cześć Francji.

Okolo południa policja opanowała sytuację i manifestantów rozproszyła.

Paryż. (PAT) Byli kombatanci-Korsykańscy uchwalili rezolucję, zwracającą się ostro przeciw manifestacji włoskiej na posiedzeniu parlamentu. Rezolucja ta została przestana premierowi Daladier.

Narodowe zebrania przedwyborcze w Łodzi

Łódź, 4. 12. — W niedzielę Stronictwo Narodowe zorganizowało cztery wielkie zebrania, które zgromadziły ponad 8 tysięcy wyborców. Na zebraniach tych, zorganizowanych w różnych punktach miasta, przemawiali wybitni przedstawiciele ruchu narodowego w Polsce.

W sobotę odbyło się w Łodzi 12 wielkich zebrań przedwyborczych, na których przemawiali również wybitni przywódcy ruchu narodowego w Łodzi i kandydaci na radnych.

Razem na zebraniach sobotnich i niedzielnych było około 10 tysięcy wyborców, którzy manifestowali swoją wolę, aby Łódź stała się narodową.

Na wielkim zebraniu w sali Towarzystwa Śpiewaczego przy ul. 11 Listopada 21, na którym przewodniczył kandydat na radnego miejskiego Dembiński, zgromadziło się ponad 2 tysiące osób. Pierwszy przemawiał działacz narodowy mgr Bilan z Przemyśla. Następnym mówcą był red. Leon Trella z Poznania, dalej red. Matloch z Pelpli-

Przed wyborami do Sejmu słowackiego

Bratysława. (PAT) „Slovak” opublikował w pełnym brzmieniu listę kandydatów do Sejmu słowackiego w związku z wyborami, rozpisanymi na dzień 18 bm. Lista obejmuje 100 nazwisk najwybitniejszych działaczy i polityków słowackich.

Na pierwszych miejscach figurują: obecny premier słowacki dr Józef Tiso, minister karol Sidor, poseł Sivak, ks. kan. dr Józef Buday, generalny sekretarz stronnictwa ks. Hlinki dr Marcin Sokol, ministrowie Paweł Teplan-sky, Mateusz Cermak, dr Ferdynand Durczansky, dr Miłosz Vanczo, szef propagandy Aleksander Mach i i.

Powrót Tuki

Bratysława. (PAT) Znany działacz słowacki prof. Wojciech Tuka, wypuszczony niedawno z więzienia czeskiego, przybędzie z początkiem przyszłego tygodnia po raz pierwszy do Bratysławy.

Ludność słowacka, szczególnie młodzież akademicka, przygotowuje dla niego uroczyste przyjęcie.

Nowi ministrowie litewscy

Kowno. (PAT) W związku z rekonstrukcją gabinetu wymienia się tu następujące nazwiska: ministrem spraw wojskowych ma zostać dotychczasowy komendant szkoły oficerskiej gen. Mustejkis.

Dotychczasowy minister spraw wojskowych gen. Raszkitis pozostaje nadal naczelnym wodzem armii litewskiej.

Ministrem sprawiedliwości ma zostać przewodniczący izby apelacyjnej Sgudauskas. Ministrem komunikacji ma zostać inż. Germantes, ministrem rolnictwa ma zostać dotychczasowy wiceminister rolnictwa Skaigeris i ministrem spraw zagranicznych ma zostać dotychczasowy wiceminister Urbzys.

Urzędowego potwierdzenia tej listy nie ma.

Żółta opaska dla Żydów w Niemczech

Berlin. (PAT) Jak słychać, dalsze zarządzenia, dotyczące Żydów mają być opublikowane w ciągu bieżącego tygodnia. Ma być podobno wydany nakaz noszenia przez Żydów specjalnej odznaki żółtej z niebieską gwiazdą żydowską.

na i red. Karol Gerczak, wiceprezes zarządu głównego S. N. w Warszawie.

Przemówienia wszystkich mówców były przerywane niemiłkącymi oklaskami na cześć Stronnictwa Narodowego i narodowej Łodzi.

Oprócz tego odbyły się zebrania przy ul. Odyńca 15 pod przewodnictwem p. Olejnika, kierownika koła S. N. im. Romana Dmowskiego. Na tym zebraniu przemawiali kpt. Leon Grzegorzak i mgr Bilan z Przemyśla.

Dalsze zebranie odbyło się przy ul. Wacława 2, pod przewodnictwem p. Piotrowskiego, sekretarza Zarządu Okręgowego Związku Zawodowców Praca Polska, gdzie przemawiali pp. Kozuchowski, kpt. Grzegorzak i prezes S. N. w Łodzi adw. Franciszek Szwajdler, oraz red. Karol Gerczak.

Na zebraniu przy ul. Przędzko 2 przemawiali red. Leon Trella z Poznania, red. Leon Matloch z Pelplina i mgr Bilan z Przemyśla, oraz wiceprezes Zarządu Okręgowego S. N. w Łodzi Antoni Czernik. Wszystkie te zebrania wykazały, że społeczeństwo łódzkie pragnie, aby narodowa Łódź znalazła się w rękach Rady Miejskiej narodowej i by doprowadzono do narodowej rządów w Polsce.

Premier Beran o polityce zagranicznej Czecho-Słowacji

Na czwartek zwołane zostało posiedzenie parlamentu

Praga. (PAT) Premier czesko-słowacki Beran wygłosił przez radio przemówienie, w którym przedstawił najważniejsze zasady programu swego rządu.

Premier dał pozytywną ocenę sił narodowych Czecho-Słowacji, oświadczając, że „mimo działania potężnych sił, z którymi nie zdołaliśmy się we właściwym czasie porozumieć, zachowaliśmy nadal nasze państwo”. Odbudowa państwa czesko-słowackiego wymaga wyjątkowej i skoordynowanej pracy wszystkich jego obywateli dla stworzenia nowego ustroju.

„Wchodzimy w krąg życia międzynarodowego, gdzie dominującym czynnikiem są siły, których zapoznanie było zgubną naiwnością. Polityka zagraniczna pójdzie nadal po linii zapoczątkowanej przez min. Chvalkovskiego. Będziemy się starali nawiązać szybko trwałe i dobre stosunki ze

wszystkimi sąsiadami. Decydujemy się na otwartą współpracę z największym sąsiadem. Na konieczność tej współpracy wskazywali nam niejednokrotnie wybitni przedstawiciele naszego narodu.

„Pragnieniem naszym jest również, aby ostateczne uregulowanie zagadnień granicznych pozwoliło na wydatną współpracę z Polską. Podobne stosunki starać się będziemy utrzymywać z państwem węgierskim. Rumunia i Jugostawia w ciężkich chwilach okazała nam wiele szczerego współczucia i sympatii. Ostatnie przemówienie włoskiego min. spr. zagr. Ciano utwierdza nas w nadziei, że obecne

położenie międzynarodowe stwarza dla sytuacji naszego państwa pomyślne widoki.”

Posiedzenie parlamentu czesko-słowackiego

Najbliższe posiedzenie parlamentu czesko-słowackiego zwołano na czwartek przyszłego tygodnia. Na posiedzeniu tym premier Beran wygłosił ma exposé programowe, po czym przedstawiony zostanie Izbie Posłów projekt rządowy w sprawie ustawy o pełnomocnictwach.

Drugim z kolei przedmiotem najbliższych obrad parlamentu będzie przewidywany budżet państwa na rok 1939.

Protesty wyborcze

Warszawa. (Tel. wł.) Grono wyborców pow. koneckiego złożyło protest wyborczy. Tak samo złożono trzy protesty wyborcze na Wileńszczyźnie.

Zwolnienie

Bydgoszcz. (Tel. wł.) Wypuszczono z aresztu śledczego ostatniego z narodowców, aresztowanych przed 5 tygodniami, w związku z zajęciem na ul. Mostowej. Już w zeszłym tygodniu z pomiędzy aresztowanych 4 członków Stronnictwa Narodowego zwolniono Teodora Koguta, Wacława Urbańskiego i Stanisława Witeckiego. W sobotę zaś zwolniono z aresztu b. pole A. Bolesława Lewandowskiego.

Eden odpłynął do Ameryki

London (PAT). Antoni Eden, który wraz z małżonką miał odpłynąć do St. Zjednoczonych z Southampton na pokładzie francuskiego parowca „Normandie” w ostatniej chwili zmienił swój zamiar, odpływając na pokładzie brytyjskiego parowca „Aquitania”.

Ks. Gloucester uległ wypadkowi

London (PAT). Książę Gloucester uległ podczas polowania wypadkowi spadając z konia. Zachodzi obawa, iż nastąpiło złamanie obojczyka.

Prawdopodobnie na pogrzeb królowej Maud uda się do Norwegii zamiast ks. Gloucester — książe Kentu.

Żydzi muszą siedzieć w domu

Wiedeń. (PAT). W sobotę nie wolno było Żydom przebywać na ulicach Wiednia od godz. 12 do 20. W związku z tym krążyły liczne patrole partii narodowo-socjalistycznej.

Kontrolowano również mieszkania żydowskie, pragnąc się przekonać, czy Żydzi pozostawali w swoich mieszkaniach.

Zaczyna się w Tunisie

Rzym. (PAT). „Giornale di Sicilia” zamieszcza list podpisany przez grupę Włochów, mieszkających w Tunisie.

W liście tym podkreślono, że Włosi, którzy od wieków swą pracą przyczyniają się do wzbogacenia Tunisu, podlegają niesłusznie wynaradawianiu, chociaż, jak twierdzą autorzy listu, 120.000 Włochów, mieszkających w Tunisie nigdy się nie wynarodowi.

Przesilenie na Litwie?

Kowno. (PAT). Urzędowy „Lietuvos Aidas” potwierdza wiadomość o dymisji min. spr. zagr. Lozorajtisa, łączą ją jednak z szerzej pojętą rekonstrukcją gabinetu, której rezultaty ogłoszone mają być dopiero w poniedziałek.

Zmiany mają objąć kilka tek. Premierem miałby pozostać nadal ks. Mironas. Na stanowisko min. spr. zagr. wymienia się wicemin. spr. zagr. Urbysa i posła litewskiego w Londynie Baultisa.

Nowy okręt amerykański

(d) Paryż. (ATE) Z Waszyngtonu donoszą, że rząd St. Zjedn. zamówił w jednej ze stoczni nowojorskich budowę nowego krążownika pancernego o wyporności 35 tys. ton. Koszty budowy tego okrętu będą wynosiły 5.274 tys. dolarów.

We Włoszech zniesiono podatek od rowerów

Rzym. (PAT). Na mocy zarządzenia Mussoliniego, począwszy od 1 stycznia 1939 r. zniesiony będzie we Włoszech podatek od rowerów.

Dzienniki, komentując tę decyzję, widzą w niej dowód troski rządu o interesy mas ludowych i robotniczych, dla których rower jest bardzo rozpowszechnionym środkiem komunikacji.

Braki Ameryki w uzbrojeniu

Chicago. (PAT). Podsek. stanu w dep. wojny Johnson, przemawiając na konferencji przemysłu samochodowego, ujawnił braki armii w dziedzinie samochodów, czołgów, dział 75 mm i 155 mm.

Mówca zaproponował standaryzację samochodów wojskowych i wyequipowanie nowoczesne gwardii narodowej oraz ochotników, ogółem około miliona ludzi.

Rusini zaatakowali oddział wojska czeskiego

Władze czeskie zarządziły ekspedycję karną

Budapeszt (PAT). Według wiadomości z Mukaczewa, mieszkańcy wsi Mezoterebes, leżącej po stronie czeskiej, zaatakowali przebywający we wsi oddział wojska czeskiego, który poniósł znaczne straty w ludziach.

Władze wojskowe wysłały ekspedycję karną. Ogłoszono również, że każdy, kto po godz. 18 opuści mieszkanie będzie zastrzelony. Jak wiadomo, gmina ta domagała się przyłączenia do Węgier.

Przed wizytą v. Ribbentropa w Paryżu

Prasa snuje już przypuszczenia co do tematów rozmów

Paryż. (PAT). W kołach politycznych Paryża z coraz większym zainteresowaniem oczekują wtorkowej wizyty min. Ribbentropa, która wbrew początkowym zapowiedziom nie ma się ograniczyć do kilkugodzinnego tylko pobytu, ale ma potrwać całe dwa dni.

Prasa paryska, omawiając wizytę, stawia sobie dość powszechne pytanie, czy wynik wizyty będzie polegał jedynie na podpisaniu deklaracji o nieagresji, czy też przebieg rozmów paryskich pozwoli na zakreszenie dalej sięgającej w przyszłość akcji odprężenia europejskiego. Jako jedno z ważniejszych zagadnień przy ewentualnym układaniu stosunków francusko-niemieckich na dalszą metę, uwa-

żane jest zagadnienie stosunków ekonomicznych nie tylko francusko-niemieckich, ale traktowanych jako szersze uregulowanie międzynarodowych zagadnień gospodarczych Europy.

W związku z ostatnimi manifestacjami rzymskimi szereg dzienników paryskich wyraża nadzieję, że w rozmowach paryskich wyjaśnione zostanie stanowisko Niemiec wobec ostatniej akcji dyplomatyczno-propagandowej Włoch pod adresem Francji. Prasa wyraża w tym punkcie przekonanie, że zagadnienie Włoch i ewentualnego ustosunkowania się Rzeszy Niemieckiej do ostatniej kompanii włoskiej może mieć decydujący wpływ na realizowanie odprężenia, zapoczątkowanego przez układ monachijski.

Obchód św. Barbary w Zagłębiu Węglowym

Katowice. (PAT). Niedziela minęła w całym Zagłębiu Węglowym pod znakiem święta górniczego, obchodzonego tradycyjnie co rok w dniu świętej Barbary, patronki górników. Oprócz obchodów o charakterze lokalnym, urządzonych na poszczególnych kopalniach, odbyły się w miastach, będących siedzibą urzędów górniczych, uroczystości ogólne z udziałem przedstawicieli władz górniczych, administracyjnych, wojskowych, samorządowych, organizacji i delegatów zarządów kopalń i załóg.

Uroczystości takie odbyły się w stolicy woj. śląskiego w Katowicach, w najstarszym polskim mieście górniczym Tarnowskich Górach, w Chorzowie, Rybniku oraz po raz pierwszy na odzyskanych terenach Zaolzia w Karwinie.

Nastroj panował poważny, a zarazem radosny. Szczególnie radowali się ci, którzy odznaczeni zostali dyplomami za swój długoletni trud górniczy. Ogółem na Śląsku odznaczono w tym roku 900 górników.

W Katowicach uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem na intencję górników. Z kościoła brac górnicza ze sztandarami udała się do gmachu Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych, gdzie odbyło się wręczenie odznaczeń w obecności władz górniczych, zarządów kopalń itd. Ogółem w Katowicach otrzymało odznaczenia 191 górników z 15 kopalń okręgu katowickiego.

W podobnie uroczysty sposób obchodzili swe święto górnictwo okręgu świętochłowickiego i rybnickiego. W Chorzowie po nabożeństwie odbyła się w sali rady miejskiej uroczystość nadania dyplomów honorowych i upominków za długoletnią pracę w górnictwie 198 górnikom. W okręgu rybnickim odznaczono 94 górników.

Szczególnie uroczysty przebieg mia-

Druga sesja parlamentu francuskiego

Paryż. (PAT) Jakkolwiek data zwołania parlamentu nie została dotychczas urzędowo ustalona, to jednak uchodzi za rzecz pewną, iż otwarcie drugiej sesji nadzwyczajnej nastąpi 8 bm.

Dotychczas nie wiadomo też, czy zapewnione będzie uchwalenie budżetu na rok 1939 przed dniem 31 grudnia rb.

Należy zaznaczyć, że komisja finansowa Izby ma szereg pilnych spraw do załatwienia, trzeba więc bardzo pomyślnie okoliczności, aby budżet mógł być uchwalony w Izbie przed Bożym Narodzeniem. W ten sposób Senatowi pozostałby tylko jeden tydzień na przeprowadzenie dyskusji i na uzgodnienie z Izłą Deputowanych.

Pnadto przed parlamentem stoi szereg doniosłych spraw, m. i. kwestia reformy wyborczej emerytur starszych. Dotychczas złożono 17 interpelacji.

Spodziewana jest debata generalna, w toku której premier Daladier złoży deklarację o dotychczasowej działalności rządu. Debata zakończy się uchaleniem votum zaufania, za którym po raz pierwszy od czerwca 1936 r. wypowiedzą się zapewne wszyscy deputowani prawicowi.

W ten sposób powstanie nowa większość, która zastąpi większość frontu ludowego.

Pirow znowu w Londynie

London. (PAT) Południowo-afrykański minister obrony narodowej Pirow powrócił w niedzielę rano do Londynu po odbyciu podróży do Niemiec, Włoch, Belgii i Holandii.

Wieczorem lub jutro minister Pirow ma złożyć oświadczenie wobec przedstawicieli prasy.

Strzelcy spadochronowi w Niemczech

Berlin. (PAT) Następny pobór do formacji strzelców spadochronowych odbędzie się w Niemczech na jesieni przyszłego roku. Do tego czasu wszystkie komendy uzupełnień przyjmować będą zgłoszenia ochotników od lat 17 do 22.

Okres służby w pułkach strzelców spadochronowych trwać będzie dwa lata. Warunki przyjęcia są podobne, jak w innych rodzajach broni, z dodatkami specjalnych badań sprawności psychologicznej.

Bombardowanie Walencji

Waleńcja. (PAT) W niedzielę rano 26 samolotów gen. Franco bombardowało port i sąsiadujące z portem dzielnice. Zrzucono ogółem 200 bomb. Kilkadziesiąt domów legło w gruzach.

Niemiecka ręka w Meksyku

Nowy Jork. (PAT) Jak donosi „New York Times”, rząd meksykański uzyskał w Niemczech poważny kredyt markowy, w związku z czym zakupić ma tam za sumę 2 i pół miliona dolarów maszyny w celu unowocześnienia wywłaszczonych brytyjskich i amerykańskich rafinerii naftowych.

Nowiny

Film wielkich nazwisk

Paul Muni w najlepszej kreacji

Są pewne nazwiska we filmie, które są gwarancją jakości obrazu pod wielu względami. Wiadomo, że Cecile B. de Mille zrealizuje zawsze obraz z wielkimi tłumami i z „problemem”, — wiadomo, że Lubitsch stwarza perełki reżyserii, dowcipu i aktorskich gier, — wiadomo, że film z Gretą Garbo będzie na pewno obrazem wartościowym, a kreacja jej będzie stała na wysokim poziomie.

Takim nazwiskiem jest również nazwisko Paula Muni. Ten największy tragik filmu nie stworzył dotąd słabego dzieła. Każdy jego obraz to swego rodzaju rewelacja. Wśród dobrych filmów jego przypominamy sobie: „Jestem zbiegiem”, „Pasteur”, „Ziemia błogosławiona” i „Zola”. Pojawienie się nowego filmu z Pauliem Muni jest zawsze oczekiwane z największym zainteresowaniem.

Obecnie pojawia się na afiszu film pt. „Kobieta, którą kocham”, zrealizowany według znanej powieści Józefa Kessela. Na czele obsady stoi Paul Muni.

I to wystarczy.

Wszystko inne jest już nie ważne. Już wiadomo, że obraz będzie stał na wysokim poziomie zarówno pod względem scenariusza, jak i pod względem gry aktorskiej. A jeśli powiemy, że film ten to głęboki dramat miłosny — jeśli powiemy, że dramat ten rozgrywa się na tle wielkiej wojny, powiemy dostatecznie dużo, by każdy zrozumiał, że film pt. „Kobieta, którą kocham”, to dzieło niezwykle interesujące.

Damą atutową w tym obrazie jest Miriam Hopkins, która w wielkiej dramatycznej roli stworzyła niewątpliwie znakomitą kreację w całej swojej karierze.

Uzupełnieniem wspomnianej pary aktorskiej jest nowa sława na amerykańskim firmamencie filmowym: Louis Hayward, aktor, który obecnie po filmie pt. „Kobieta, którą kocham” i po filmie „Saint of New York” jest najpopularniejszym amantem Ameryki. Zdolności Louisa Haywarda nie zostały zażmienne nawet przez talent Munięgo.

I wreszcie wśród wielu nieznanych dla nas jeszcze dzisiaj aktorów, którzy tworzą wspaniałą obsadę filmu pt. „Kobieta, którą

kocham”, jeszcze jedno nazwisko: Made Christians.

Są to wszystko zapowiedzi Hollywoodu, a że „Kobieta, którą kocham” wchodzi obecnie na ekrany polskie, będziemy mieli okazję do skontrolowania, czy zapowiedzi te są tylko reklama.

Douglas Fairbanks jr.

znakomity aktor filmowy, wystąpi niebawem w dwóch obrazach: „Radość życia” i „Stenotypistka”.

Fot. RKO-Radio

Filmowe

Paryż tańczy „Yam”

Stolica Europy oszalała na punkcie nowego filmu Freda Astaira i Ginger Rogers

Z Paryża donosi nam Paul de Chap: Jestem już od wielu lat dziennikarzem filmowym, bywam na wszystkich większych premierach w Paryżu, ale nigdy dotąd, podczas mego wieloletniego doświadczenia, nie widziałem takiego „ataku” publiczności na

kino, jak to miało miejsce w dniu premiery filmu „Carefree” („Zakochana pani”) w kinie „Le Biaritz”. Premiera ta, mówiąc językiem filmowym, pobili rekord kina od czasu jego otwarcia, co miało miejsce cztery lata temu. „Ogonek” publiczności przed kasaami okrążył codziennie kino od strony głównego wejścia na Champs Elysees przez cały blok aż do drugiego wejścia na Avenue George V.

Co mnie jednak najbardziej zaciękało, to zachowanie się publiczności. Przeciętny widz stoi godzinami przed kinem, następnie zaś dostatecznie długo w poczekalni zanim znajdzie się dla niego miejsce. Wielu stoi przez cały ciąg przedstawienia, a mimo to, co jest może najbardziej zadziwiające dla publiczności paryskiej, nikt się nie skarży. Na własne oczy widziałem Marlenę Dietrich i Danielle Darrieux, stojące w kolejce przed kasą w sobotę. Zastanawiałem się, co robili w tym czasie panowie sekretarze wielkich „gwiazd”. Dla zwiększenia ilości seansów kino skasowało wszystkie dodatki, z wyjątkiem aktualności.

„Yam” nowy taniec, lansowany przez Freda Astaira i Ginger Rogers, stał się sensacją dnia. I znowu charakterystyczna rzecz. Gdy w pierwszych dniach wyświetlania filmu, wytwórnia RKO i kino „Le Biaritz” kładły główny nacisk na ponowne połączenie Freda Astaira i Ginger Rogers, to po kilku dniach reklama prawie w całości przerzuciła się na „Yam”. I istotnie Paryż dostał szalu na tym punkcie.

W kilku najruchliwszych punktach Paryża kino umieściło specjalne, ocienione budki projekcyjne, w których wyświetlane są sceny z filmu, pokazujące tę świetną parę taneczną w tańcu „Yam”. Przed budkami tymi gromadzą się tłumy publiczności. Jestem przekonany, że pomysł ten, to jeden z najlepszych trików reklamowych, jakie można było wymyśleć.

W tej chwili film reklamuje się już własnym rozpędem. Wszystkie wystawy nut zawalone są dosłownie nutami z filmu „Zakochana pani”. Jak mnie poinformowano, sprzedawcy płyt, którzy na czas zorientowali się w atrakcyjności muzyki, sprzedają tysiące płyt z tego filmu dziennie. Ponadto radiostacja paryska nadaje dzień w dzień na cały świat całą wiązaną tych samych melodii. Na ulicach gwizdają je już wszyscy ulicznicy, a w salach dancinowych, wśród śmiechu i zabawy coraz więcej par tańczy „Yam”.

Tak wygląda na mieście, takie jest powodzenie filmu. A czy film na to zasługuje? Mój kolega z „Intransigeant” preferował w swoim piśmie zamieszczenie recenzji z mnóstwem zdjęć na pierwszej stronie. To się nie często zdarza w tym poczytnym piśmie. Ja w „Paris Soir” nie mogłem tego uzyskać, ale starałem się o to usilnie. Nie wiem, czy poddaję się owoemu pędowi zachwyłów, ale to wiem, że ostatnio oglądałem ten film po raz drugi. Być może, że dwuletnia przerwa pomiędzy ostatnim filmem tej świetnej pary, a „Zakochana panią” wytworzyła w nas pewną tęsknotę za tym idealnym połączeniem harmonii ruchów i wdzięku, jaką tworzy zawsze ta najwspanialsza para taneczna świata. O wszystkim można by dyskutować, gdyby nie to, że tym razem wytwórnia dołożyła nieco trudu przy wyborze scenariusza, wybierając temat nie banalny. Tego brak było poprzednim filmom Freda Astaira i Ginger Rogers, by stworzyć z nich filmową doskonałość. Może mnie posądzi kto o stronniczość, ale ja w niechęci pójdę obejrzeć film po raz trzeci.

Nowinki filmowe

Do „historycznych” katastrof filmowych takich, jak huragan we filmie „Huragan”, pożar we filmie „Chicago”, trzęsienie ziemi we filmie „San Francisco”, dochodzi teraz nowa, fenomenalna wizja geniuszu ludzkiej techniki: potężny samum, wiatr pustyński, który sfilmowano w ostatnich aktach filmu „Suez”. Sceny te podobno przerastają swą grozą i realizmem wszystko to, co dotąd widzieliśmy na ekranie.

Wende Barrie, nowa „gwiazda” filmowa Ameryki, podpisała kontrakt z wytwórnią RKO i wystąpi w roli głównej obok Victora McLaglena i Chester Morrisa we filmie pt. „Pacific Liner”. Film ten w ostatnich dniach wszedł do studia. Reżyseruje Lew Landers, a scenariusz pisał John Twist.

„Żebrak w purpurze”, najnowszy film reżysera Franka Lloyda, cieszy się niezwykłym powodzeniem na ekranach kin w Ameryce i Anglii. Prasa twierdzi, że jest to najlepszy film tego wielkiego reżysera, i znakomitego aktora Ronalda Colmana, który odtwarza we filmie rolę poety, żebraka i złodzieja — Francois Villona.

Cecil B. de Mille rozpoczął dla „Paramountu” produkcję filmu „Pacyfic”, w którym role główne kreują: Barbara Stanwyck i Joel Mc Crea.

Spotkali się dwaj rywale

sam na sam i wymawiają sobie niewątpliwie przykrości jakich nie szczędził jeden drugiemu. Wymowna ta scena jest z pięknego filmu „Ten, którego ukochałam”.

Główną rolę odtwarza Sylwia Sydney i George Raff (na zdjęciu po lewej). Reżyserował Fritz Lang Fot. „Paramount”

Suknie trzeba umieć nosić

Wiedzą o tym doskonale kobiety i bardzo sobie ten kunszt cenią. Cóż dopiero mówić o artystkach filmowych, które będąc obserwowane na ekranie przez miliony par oczów kobiecych, zawistnie patrzących na ich kreacje, muszą wykazać wiele swobody i wdzięku w noszeniu toalet.

„Królową” wszystkich gwiazd pod tym względem jest Loretta Young, w najnowszym jej filmie pt. „Suez”, w którym gra obok Tyrone Powera i Annabelli.

Zaza

Zaliczana do najpopularniejszych i najbardziej lubianych „gwiazd” filmowych Claudette Colbert, ukończyła ostatnio swój najnowszy film pt. „Zaza”. Ulubiona „Ósma żona Sinobrodęgo” otrzymuje coraz lepszych partnerów. Po Gary Cooperze, który występował wraz z nią we filmie Lubitscha pt.

„Ósma żona Sinobrodęgo” partnerem jej w najnowszym filmie „Zaza” jest Herbert Marshall.

Ostatnio Marshall zyskał sobie moc nowych wielbicieli i wielbicielek po filmie „Pensjonarka”, gdzie grał rolę „ojca” młodziutkiej „gwiazdki”. Tym razem kreacja Marshalla jest nieco odmienna. Gra on rolę „bonvivanta”, mecenasa kabaretów w Paryżu. Akcja filmu toczy się bowiem w „stolicy świata”, a terenem jej są kulisy życia kabaretów na Montmartre. Rewelacją filmu będzie śpiew Claudette Colbert. Przed paru laty występowała ona w dwu filmach, w których odśpiewała parę piosenek.

Obecnie dopiero będzie ona miała możliwość, zważywszy na charakter filmu, wykazania swych znakomych wartości wokalnych. We filmie „Zaza” odśpiewa ona kilka piosenek, do których muzykę napisali czołowi kompozytorzy europejscy i amerykańscy.

Wesołą zabawę w śniegu

urządziło sobie to grono młodych ludzi, występujących we filmie produkcji europejskiej pt. „Hrabia kelner” Fot. Warsz. Spółka Kinowa